

ЦІКАВА УКРАЇНА, ДЕ ВАРТО ПОБУВАТИ!

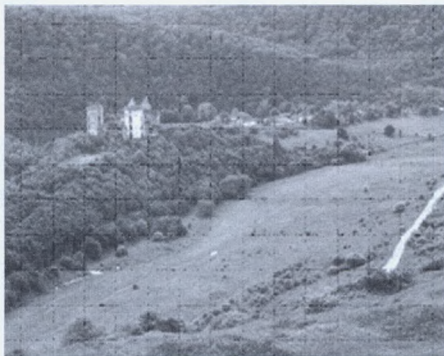
продовження

Вертеба не має рівних серед інших печер світу. Тут завжди однакова температура +11 градусів. Довжина її лише дев'ять кілометрів, однак у Вертебі найчастіше губилися люди. З огляду на унікальність природного об'єкта, у жовтні 2004 року у «Вертебі» створено музей, який розташувався у природному підземному середовищі. За словами Олександра Дударя, завідувача відділом печери-музею, унікальність печери ще й у тому, що знахідки зберігаються дуже добре, оскільки тут стабільний мікроклімат, вологість і температура повітря, а різноманітність і багатство археологічних матеріалів забезпечує постійний науковий інтерес до печери. Гордістю печерної експозиції є діорама, на якій видно мить життя трипільців.

Історія часом залишає багато цікавого, а іноді й таке, що не завжди піддається звичному розумінню законів природи і людського мислення.

Один із фактів. Це розвалини зниклого міста Червонограду, якого немає на сучасних картах, зате вціліли

рештки замку (село Нирків, на його околицях був побудований свого часу найкрасивіший замок - палац Поділля).

Говорять, ще за часів татарських набігів - русло річки, що прикрашало місто, змінили, прокопали канал в найвужчому місці у формі «підкови». Так і вийшов найбільший рівнинний Джуринський водоспад України. Висота водоспаду - 16 метрів, знаходиться він на річці Джурин у Заліщицькому районі Тернопільської області. Поблизу водоспаду знаходяться розвалини колишнього водяного млина. У його околицях також розташовані турецька фортеця 17 століття і католицький костюль 18 століття.

Замало слів, щоб описати мальовничу красу (це потрібно бачити на власні очі) унікального пам'ятника природи Дністровського каньйону - найбільшого в Україні і одного з найбільших в Європі (його довжина 250 км). Утворений Каньйон, річкою Дністер шляхом вимивання гірських порід з Подільської височини. Північні

схили каньйону густо порізані ущелинами, якими стікають до Дністра його ліві притоки: Золота Липа, Коропець, Стріпа, Джурин, Серет, Збруч і десятки великих і маленьких струмочків. Геологи називають каньйон «ілюстрованим підручником геології». Круті гористі або зарослі лісом береги, заввишки 100-250 метрів, нагадують земну поверхню в розрізі.

ЗАПРОШУЄМО ДО ПОДОРОЖІ

Дністер довгий час служив кордоном між Україною і Польщею, отож на території каньйону близько сотні природних та історичних визначних пам'яток світового значення. Частина каньйону в Тернопільській області перетинає три її райони. Палаці і замки, монастирі і печерні церкви, старовинні маєтки і костьоли прикрашають тут береги Дністра. За визнанням фахівців Дністровський каньйон - одне з наймальовничіших місць України. У 1990 році на території каньйону був створений ландшафтний парк «Дністровський каньйон».

Навряд чи знайдеться хоча б одна людина, яка б ніколи не милувалася чудовим краєвидом, не бажала поринути у затишну прохолоду лісу, не носила в собі відчуття прекрасного від спілкування з природою. Але з розвитком людського суспільства все більше посилюється вплив людини на природу. Довкілля все більше забруднюється, піддається руйнуванню, знищується. Чи багатьом з нас щастило бачити чисту прозору річкову воду, насолоджуватись співом пташок, дихати чистим повітрям? Таку можливість дають нам хіба що природоохоронні території. Такою є природний заповідник «Медобори», стежками якого ми мандрували в один із днів нашої подорожі. Наш маршрут пролягав через місто Сатанів, овіяний легендами, переказами, та що став містом-курортом і перетворився в лікувальну Мекку. Приїхавши усанаторій «Перлина Поділля», що знаходиться на

березі річки Збруч, ми дістали змогу пересвідчитися у чарівності Подільських Товтр, пройшовши запропонованою еколого-пізнавальною стежкою «До Пущі Відлюдника».

З метою збереження унікальних природних комплексів Подільських Товтр, генофонду рослинного і тваринного світу, використання їх у наукових цілях у 1990 році був створений природний заповідник «Медобори» (площа заповідника 10521 га), який щедро дарує свої історичні та природні багатства людям.

Під час досліджень археологів на Збручі в лісовому масиві Медоборів виявлено дані про існування святилищ XI-XIII століть. Тут на горбистій місцевості, одночасно функціонували три різнотипні городища - святилища: Звенигород з 4-ма капицями та поселеннями землеробів і ремісників - це становить єдиний археологічний комплекс - Збруцький

культовий центр.

В центрі святилища стояв найшанованіший у Київській Русі Збруцький ідол. Цей витвір мистецтва є унікальним за технікою виготовлення та сюжетним зображенням, сьогодні є пам'яткою культури світового рівня.

Найяскравішим спогадом залишається екскурсія до Зарваниці - це звичайне подільське село, з трьох боків захищене горбами, що покриті густим лісом. Його підковою огинає річка Стрипа, яка впадає у Дністер.

Але як розповіла нам екскурсовод, всьому світові Зарваниця більш відома як святе місце, одна з головних святинь греко-католиків всього світу де знаходиться чудотворна ікона Матері Божої, яка у сні з'явилася монахові, що в 1240 році втік з Києва після зруйнування міста татаро-монголами. Зберігається образ у місцевій церкві Пресвятої Трійці і належить до найдавніших ікон в Україні. Час створення шедевру - XIII-XIV століття. У 1867 році папа Пій IX коронував ікону і надав Зарваниці особливого статусу.

Відтоді тисячі паломників з усіх куточків світу навідуються до цієї святині. Собор Зарваницької Божої Матері, надбрамна церква Благовіщення, чотириярусна дзвіниця, співоче поле на 50 тисяч місць. На території собору знаходиться цілюще джерело. Все це було побудоване заново і проведена реставрація до 2000-річчя Різдва Христового. Все тут красиво

ЗАПРОШУЄМО ДО ПОДОРОЖІ

відбудовано, що не соромно показати.
і іноземним туристам нашу спадщину

Маршрут подорожі привів нас і
до міст Бучач, Терехівля, селища
Микулинці (знайоме нам назвою
Микулинецького пива та квасу).

Про ці міста можна багато роз-
повідати – про ратушу зі скульптурами
скульптора-дереворіза Пінзеля в Бучачі,
про старі церкви і монастирі, про
костели, замки у Тернополі та Терехівлі.
. Але перш за все, треба сюди приїхати,
аби доторкнутися до старих легенд,
будівель, дерев, до цікавих історій...

З огляду на подорож, роблю
висновки: це доступний і приємний
відпочинок, ми дуже полюбили цей
край за його природу, автентичність,
всі ми привезли безліч спогадів, нові
враження та знайомства, гігабайти
фотоматеріалу і, звичайно ж, море
задоволення!

Кіреєва С.М., керівник
краєзнавчо-туристичного клубу
«Патріот»

